

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമഹാലക്ഷ്മ്യേ നമഃ

ശ്രീമദ്വേങ്കടായുരിവിരചിതേ ശ്രീലക്ഷ്മീസഹസ്രേ

॥ പ്രാരംഭസ്തുതകഃ പ്രഥമഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമഹാലക്ഷ്മ്യ നമഃ

॥ പ്രാരംഭസ്തുതകഃ പ്രഥമഃ ॥

ലക്ഷ്മീ ചരണരാജീവലാക്ഷാലക്ഷിത വക്ഷസേ |
വിശ്വസർഗാദിലീലായ വേങ്കടബ്രഹ്മണേ നമഃ ॥ 1.1 ॥

അസദ്യശമരുണാബ്ജദ്യശം
പ്രസന്നപയോധരസ്തുരൻമൂർത്തിം |
മനസി ദധീമഹി സതതം
മാതാരം മാതരം ച ലോകാനാം ॥ 1.2 ॥

പ്രാതരംബുജവിധംബിലോചനാം
മാതരം ത്രിജഗതാമുപാസ്മഹേ |
ശീതരമ്യകരുണാവലോകനൈഃ
യാ തരംഗയതി മംഗലാനി നഃ ॥ 1.3 ॥

ആചക്രാധുധമാ ച മാമകഗുരോരാചാർയവർഗം ദജ്ജേ
മധ്യസ്ഥൈരിഹ നാമയാമുനമുഖൈർമാൻയൈഃ സനാമീകൃതം |
ക്ഷീരാംഭോധിസുതാപയോധരപയഃ പൂരാ ഇവോദിത്യരാഃ
യദ്യാചാം വിസരാ ജഗന്തി നിതരാമുജ്ജീവയന്തി സ്വയം ॥ 1.4 ॥

ഭുവനജനനീം തുഷ്ടുഷന്തീ പുരോ രസനാധുനാ
രചയതി നമോ വാചേ പ്രാചേതസാനനജൻമനേ |
ജനകതനയാ ദിവ്യോദന്താമൃത ദ്രവ വർഷിണീം
ജഗതി കവയഃ ശ്രാവ്യം കാവ്യം ഗൃണന്ത്യവലംബ്യ യാം ॥ 1.5 ॥

പരാശരമുനീശിതഃ പ്രണതികർമ കുർമസ്തരാം
 അഹീനഗുണശോഭിതൈരമൃതസാധനോക്തകംഠിഭിഃ |
 യദീയകൃതിസിന്ധുനാ വിമമിതേന യത്താദ്ബുധൈഃ
 പ്രകാശമിഹ നീയതേ പരമപൂരുഷപ്രേയസി || 1.6 ||

ദദ്യാദദ്യ കുദ്യഷ്ടിസർപഗരുഡസ്ത്രയന്തവിദ്യാഗുരുഃ
 ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥദേശികമണിഃ ശ്രേയാംസി ഭൂയാംസി നഃ |
 ദത്സേ ദൃഷ്ടിലവേന ദേവി ദജ്ജതാം യാ ത്വം വിഭുത്വം രമേ
 തസ്യാ ഹന്ത തവാപി യേന വിഭുതാ സുഷു പ്രതിഷ്ഠാപിതാ || 1.7 ||

ശീതജ്യോതിഃ ശിഖരിനഗരിസാഗരാംഭോധരാദേഃ
 ജൽപം ജൽപം ജലധിതനയേ ഹന്ത മിഥ്യാസമൃദ്ധിം |
 നിർവിണ്ണാ മേ നനു ഭഗവതീ ഭാരതീയം ത്വദീയം
 സ്തോത്രം ചിത്രം സ്തുരതി ജനനി സ്വൈരമാരണ്ണുകാമാ || 1.8 ||

മദാസകേഷാണീപത്യപസദമനഃ പ്രിണനകൃതേ
 നമസ്കാരാൻ ബ്രൂമോ ഭഗവതി ചമക്കാരവചസേ |
 വിധാത്രിമാനന്ദം വിപുലമിഹ ചാമുത്ര ച തവ
 സ്തുതിം പ്രസ്തുതൃംഹോദരനിരസനായാദ്യ രസനാ || 1.9 ||

തത്താദ്യഗ്രചനാവിദഗ്ധരസനാകണ്ഡൂതിനിർധൂതയേ
 കേചിന്നീചവിചാരഗോചരഗിരോ ഗൃധ്നന്തി മിഥ്യാകൃതിം |
 സ്വം വാഗ്ബ്രഹ്മ പുരാണജിഹഗശിരഃ കമ്പാവഹം പാവനീ
 കർതും ദേവി വയം പുനസ്തുവ കഥാരംഭായ ജ്യംഭാമഹേ || 1.10 ||

ശയ്യാ ശബ്ദഗുണാനുശാസനചണാ ഛന്ദോമയം വാഹനം
 സോദർയസ്തു കലാനിധിസ്തുവ രമേ സൂനുശ്ച വാണീപതിഃ |
 തസ്യാസ്തേ പുരതഃ സ്തുവം മിതമതിഃ പ്രാജ്ഞോചിതം ശ്രാവയൻ
 ഗുഞ്ജാവിക്രയിണഃ ശ്രയാമി പദവീം മാണിക്യപുഞ്ജാപണേ || 1.11 ||

കവീനാം പ്രത്താനാം കബളിതസുധാസ്യാദിമമദൈഃ
 അനുചീനൈഃ സ്തോത്രൈഃ ശ്രുതിജഡിമദാജോ ജനനി തേ |
 അജാമിത്യായൈവ സ്തവമിമമകുപാരതനയേ
 വിയാതാ ഗ്രഥ്നീമോ വിഹസനപദൈഃ കൈരപി പദൈഃ || 1.12 ||

വിദ്വദ്ഭ്യഃ സ്വദമാനയാ യദനയാ വിശ്യാംബ നാധീയതേ
 സ്തുത്യാ തേ സുഖമജ്ഞചേതസി ദൃഷ്ടപ്രായേ ന ദുഃയേ തതഃ |
 ഗാന്ധർവീ ഹി പുരന്ദരാദിശിരസാമാന്ദോലയിത്രീ ചിരം
 ഗീതിഃ സാ ബധിരാനനന്ദയതി ചേത് കിം ഛിന്നമേതാവതാ || 1.13 ||

വക്ത്രം നൈവ ചതുർവിധാ ശ്രുതിരസാവിഷ്ട്രേ ന ചാഷ്ട്രശ്രുതിഃ
 നോ ചക്ഷുഃ ശ്രുതിരപ്യഹോ തവ ഗുണാൻ നാരായണപ്രേയസി |
 സ്തോതും ത്യാമപി താമഹം വ്യവസിതോ ദൂരം ഹനുമൻമുഖൈഃ
 ദുർലംഘ്യം ജലധിം തരീതുമനസഃ പംഗോർദധേ ചാപലം || 1.14 ||

ഗർവദുർവസുധാപതിസ്തുതിപര -
 വ്യാഹാരകുഹാസതാ
 നിർവിണ്ണാശയ ഏഷ വേങ്കടകവിഃ
 പങ്കേരുഹാവാനിനി |
 അദ്യ ത്വദ്ഗുണവർണനാമൃതരസൈ -
 രാനന്ദിതും ജ്യംഭതേ
 ചിഞ്ചാപർണരസാവസന്നരസനഃ
 പുണ്യേക്ഷുസാരൈരിവ || 1.15 ||

നാഹം ജാനേ നവരസഗതീർനാർഥമക്ഷുണ്ണമൻയൈഃ
 നാലങ്കാരാനപി ച ന വചോഗുംഭഗംഭീരിമാണം |
 സ്തോതും മാതസ്തദപി ദവതീം ത്യക്തലജ്ജോ യത്യേഹം
 മന്തും കിം തു പ്രഥിതകരുണാ ക്ഷന്തുമർഹസ്യമും ത്വം || 1.16 ||

ചക്ഷുഷ്ഠന്തശ്ചരണകമലേ ചക്ഷുഷാ ശ്രോത്രവന്തഃ
 ശ്രോത്രേ ഭൂമേർജനനി ജഗതാം ജൻമവന്തോപി ന സുഃ |
 വക്ത്രാൺയാസൻ ഭഗവതി ന ഷട് പഞ്ച ചത്യാരി വാ നഃ
 കസ്താദസ്താന ഹസതു ജനഃ സ്തോഷ്യതസ്ത്വദ്ഗുണൗഘം || 1.17 ||

അഭൂമിസ്ത്വദ്ഭൂമാ ജനനി ജരതീനാമപി ഗിരാം
 അസൗ കസ്താദസ്താദൃശകൃശമനീഷോക്തിവിഷയഃ |
 അശക്യാനാമൗർവാഗ്നിഭിരപി നിപാതും നിധിമപാം
 അപാരം തം പാതും മശകശിശുകഃ കിം പ്രഭവതി || 1.18 ||

പ്രകൃഷ്യന്താമസ്മത്പരമിതരകാലേ വിധിമുഖാഃ
 വയം മാതസ്തേ വാ തവ നൃതിദശായാം സമധിയഃ |
 നികർഷോത്കർഷൗ സ്താം നിശി തു ശശിവദ്യോതമഹസോഃ
 ദിവാ കോ വാ ഭേദോ ദിനകരകരവ്രാതജടിലേ || 1.19 ||

വാഗ്ഭിഃ കോരകിതാനി തേ രചയതഃ സ്തോത്രാണി വാണീപതേഃ
 അസ്താകം സുമിതാം സ്തുതിം കലയതാമപ്യംബ തുൽയം ഫലം |
 കൗബേരീം ശ്രീയമാനശേ ബഹുതരൈഃ കശ്ചിത്തപോഭിശ്ചിരാത്
 ഏനാമാശു കുചേല ഏവ ജഗൃഹേ ധാനാപ്രദാനാദപി || 1.20 ||

ആസൻ ധൻയതമാഃ ഗുണാംസ്തവ ബഹൂനാസ്യാദ്യ ശക്രാദയോ
 ഗൃഹ്ണന്തോപി ഗുണാർണവാമൃതകണാൻമാതഃ കൃതാർമാ വയം |
 ആചാമന്തി സുധാത്ഥരാൻ സുമനസോ ദ്വിത്രാംശ്ചകോരാഃ കരാൻ
 ഐണാങ്കാനവിശേഷമാർതിശമനം തത്രോദയേഷാമപി || 1.21 ||

ദേവി ശ്രീർവൃഷശൈലദേവദധിതേ
 ദാക്ഷിൺയപുൺയക്ഷിതേ
 മാതഃ സാഹസതസ്തവ സ്തവമിമം
 കർതും പ്രവൃത്തസ്യ മേ |

ഉൻമീലന്തു പരം ഗിരസ്തുവ കരാ -
 ലങ്കാരപങ്കേരുഹ -
 പ്രേംഖത്തുംഗഷഡംഘ്രിസംഘ വിസര -
 ജ്ഞാതാശങ്കാകരാഃ || 1.22 ||

പദ്യാനാം ദശഭിര്യദസ്തുത ശരൈ -
 സ്തുതപ്രേയസഃ പാദുകാം
 ത്രയുന്താർയഗുരുഃ പരോ ഹയമുഖ -
 സ്തുത്രാംബ ! കോ വിസ്മയഃ |
 സ്തോകപ്രജ്ഞമതീവ മുകമപി മാം
 ശ്ലോകൈഃ സഹസ്രേണ തേ
 സ്തോതാരം സമവേക്ഷ്യ സുകൃമതിഭിഃ
 കസ്താന വിസ്മീയതേ || 1.23 ||

മൻയേ സത്യാപി വാങ്മയേഷു വിദുഷാ -
 മൻയേഷു ധൻയൈർബുധൈഃ
 ഉക്തിർമേ ഭുവി ദേവി താവകഗുണ -
 സ്തർശാദുപാദീയതേ |
 ഭദ്രേ ത്വദ്രമണപ്രശസ്തചരണ -
 ദ്വന്ദ്വൈകസംസർഗതോ
 ഭർഗഃ സ്വർഗധുനീം ബിഭർതി ശിരസാ
 ഭൂയസ്സു സത്യാംബുഷു || 1.24 ||

തവ സ്തോത്രേ മന്ദാഃ കതിചിദതിചിത്ര്യപി കമലേ
 ന വിന്ദന്ത്യാനന്ദം യദി തദപി ന ജ്ഞായതി മനഃ |
 സൃജ്ഞേദേവ സ്രഷ്ടാ സ കില വിപുല്യേസ്തിൻ ക്ഷിതിതലേ
 ചമത്കാരാനന്ദാനുഭവചതുരാൻ ദ്വിത്രീചതുരാൻ || 1.25 ||

സുചാരുദധുവീചികാരസമുചോ വചോദേവതാ -
 കുചാമൃതകചാകചിപ്രഥനചാതുരീമേദുരാഃ |
 നരാഃ സതതമിന്ദിരാഗുണകമാസുധാദോഹിനീഃ
 ഉപായമിഹ വേക്ഷാധൃരികവേരുദാരാ ഗിരഃ || 1.26 ||

സൈരം പ്രരോഹയതു പദ്യസഹസ്രമേതത്
 ദാസസ്യ മേ വദനസീമ്നി തവ്യാവലോകഃ |
 യഃ ക്യാപി ഹന്ത സകൃദഞ്ജലിബന്ധഭാജി
 ജന്തൗ ജഗജ്ജനനി സൗതി സഹസ്രമക്ഷ്ണാം || 1.27 ||

പങ്കജനിലയേ സ്തോത്രം
 വേക്ഷകവിഗീതമേതദവിഗീതം |
 കിങ്കരകൃതമിതി കൃപയാ
 ത്വങ്കലയിതുമർഹസി പ്രസീദന്തി || 1.28 ||

രസികാലിഭിരാസ്യാദ്യം
 രമ്യം ശ്രീകരവിലസദലങ്കരണം |
 വികസതു സൂർയാലോകാത്
 പദ്യസഹസ്രം സഹസ്രപത്രമിവ || 1.29 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്വേക്ഷാധൃരിവിരചിതേ ശ്രീലക്ഷ്മീസഹസ്രേ പ്രാരംഭസ്തോത്രം പ്രഥമഃ ||